

Enligt sändlista

Hänvisning
Mikael Wennström

Kontaktperson
David Ståhlman

Ärende
**MÖTESPROTOKOLL STYRGRUPP VA-PLAN
ÅLAND**

Tid: Tisdag 17 maj kl. 13:30-15:30

Plats: Mötesrum Ådskär vån. 2 Landskapsregeringen

Närvarande:

Mikael Wennström, ordförande
David Ståhlman, sekreterare
Katarina Donning, Saltviks kommun
Dina Friberg, Eckerö kommun
Emma Mattsson, Hammarlands kommun
Michael Lindbäck, Jomala kommun
Kai Söderlund, Mariehamns stad
Hans-Kristian Skaag, Föglö kommun
Christian Nordas, Ålands Vatten Ab
Magnus Eriksson, ÅMHM

1§

Ordförande öppnade mötet och presentationsrunda hölls.

2§

Ordförande höll genomgång av mötesagendan. Sekreterare presenterade övergripande tidsplan, se bilaga 1. Frekvens på mötestillfällen beslutades till en per månad. Följande mötestillfällen bestämdes. Tisdagar kl. 13:15-15:00 14 juni, 30 augusti, 4 oktober. VA-utredare kontaktar tillfrågade referenspersoner utifrån kompetens och behov under arbetes gång.

Arbetsätt och principer fastslogs. Möten protokollförs, är offentliga handlingar och läggs upp på projektets hemsida. Avvikande åsikter protokollförs. Vid större meningsskiljaktigheter tas frågan till berörd minister. Styrgruppsmedlemmarnas roll och befogenheter diskuterades. Medlemmarna kommer från olika organisationer men har inget mandat att ta beslut i frågor vars behörighet ligger i kommunernas olika insatser. Finns frågor i VA-planarbetet som behöver tas beslut om kan dessa delas upp och behandlas enligt följande: principfrågor- kommunstyrelse, sakfrågor- byggnadsteknisk nämnd. KS efterfrågade klargörande i gruppen vilka roller Landskapsregeringen, kommunerna och Ålands Vatten har vid genomförande av en färdig VA-plan. Ordförande framförde att vissa otydligheter gällande rollfördelningen kan slås fast i

arbetet med revidering av vatten- och avloppslagar. Förslag på rollfördelning bordläggs till nästa styrgruppsmöte. Säkerställande av politisk förankring samt hos intressegrupper diskuterades. MW framhöll att det är viktigt att VA-plan förankras i kommunerna. Det justerade mötesprotokollen från styrgruppsmöten ska sändas för kännedom till kommundirektörer och VA-ansvariga. Styrgruppsmedlemmarna ska förankra påbörjat arbete i respektive organisations nämnd. Det överenskomms att mellanrapport i september skickas för kännedom till kommunerna. Projektet kommer föredras 20 september för kommunernas nämnder vad styrgruppen arbetat fram och ge dem möjlighet att påverka. Privatpersoner behöver ges tillfälle att informeras om projektet. Informationsmöte för privatpersoner och företag bör hållas åtskilt.

§3

Vision hållbart VA-Åland. Diskussion bordlades till nästa möte.

§4

Prioritering av uppdragsbeskrivning. VA-utredare presenterade sammanslagen projektbeskrivning utifrån bilaga 1 och 2 i VA-planbeslut. Se bilaga 2. Listan behandlades till kännedom och prioriteringsval bordlades till nästa möte.

§5

5.1 Enskilda avlopp

I projektbeskrivningen anges register och kartläggning av enskilda avlopp (EA). VA-utredare beskrev Ålands situation. En tidigare uppskattning av LR är att det finns ca 13 000 EA på Åland. Det finns inget gemensamt register över EA i kommunerna. Behörigheten lyftes över från LR till kommunerna år 2001 som sedan dess ansvarar för tillstånd och tillsyn. Register, sammanställningar och inventeringar skiljer sig stort. Kartläggning av EA påverkar identifiering av VA-utbyggnadsplaner, VA-volymer, miljöpåverkan mm. VA-utredare önskar veta av styrgruppen hur detaljerad kartläggning ska göras med tanke på att en utförlig detaljutredning är omfattande och kan ta en stor del av den tid som finns för VA-planarbetet. VA-utredare begärde få veta vad som kan göras på kommunal nivå och vilka resurser som kan förväntas för sammanställning av liknande uppgifter. Pga tidsbrist tar styrgruppen upp frågan igen under nästa möte.

5.2 GIS-kartor

VA-utredare beskrev Ålands situation. Hälften av kommunerna har färdigt eller påbörjat digitalisering av sitt VA-kartmaterial i olika GIS-miljöer. Generellt har arbetet kommit längre ju större kommunen är. Enligt den handledning i VA-planering VA-utredare använder finns stor vinning att föra in befintlig data i en gemensam GIS-miljö. På så sätt sparas mycket arbete långsiktigt i planeringen. KS föreslår att kommunernas planer begärs in, eftersom VA-plan i första hand bör förhålla sig till dem. KD uppmanar att kommunernas översikts, detalj, och utbyggnadsplaner begärs in under VA-planarbetet.

5.3 Tillsynsvägledning

Frågan om arbetet med tillsynsvägledning redogjordes av ordförande i §7.

§6

Magnus Eriksson från ÅMHM informerade om arbete med beredskapsplan som grundar sig i beredskapslag 1552/2011 3 kap 12 §. LR har initierat ett strategiskt beredskapsprojekt i beredskapsgruppen som ska stötta kommunerna i exceptionella situationer, exempelvis vattenkris. ÅMHM ingår i gruppen. Kommunerna har behörigheten, och skyldigheten att upprätta beredskapsplan för exceptionella situationer. ME föreslog koordinering mellan projektet och VA-planarbetet. Enligt ME krävs en projektledare för att ro LR:s projekt i hamn. Inom LR:s beredskapsprojekt har 35 st m³ tankar beställts in vilket räcker till 1-3 liter nödvatten/person och dag. MW informerade att kommundirektörförbundet under sitt möte 2 maj önskar att VA-plan inkluderar vattenberedskap. ME har haft kontakt med kommunförbundet gällande projektet. MW kommer kontakta kommunförbundet och fråga om VA-planarbetet kan koordineras med kommunernas beredskapsplaner.

§7

Information gällande revidering av vattenlagstiftning presenterades kort av ordförande och en uppdatering ges vid nästa styrgruppsmöte.

§8

Behov av avloppsrening diskuterades kort. Enligt KS finns kapacitet i Lotsbroverket några år till och Mariehamns stad har utrett en kapacitetsökning på 30 procent. Lotsbroverket har lämnat in anhållan om revidering av miljötillstånd till ÅMHM. Det är av vikt vad arbetet med VA-plan kommer fram till gällande framtida VA-behov. VA-utredare informerade att det är en av frågorna som ställts till kommunerna.

§9

Inget övrigt tillägg behandlades utöver mötesagenda.

§10

Nästa möte hålls tisdag 14 juni kl. 13:15-15:00.

§11

Mötet avslutas 15:35.